

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání**

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu	10
3.5	Řízení mateřské školy	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění	13
3.7	Spoluúčasť rodičů	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
4	Organizace vzdělávání	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu	20
5.1	Zaměření školy	20
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	20
5.3	Metody a formy vzdělávání	21
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	21
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	23
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí Českého jazyka	23
6	Vzdělávací obsah	24
6.1	Integrované bloky	24
6.1.1	Pestrobarevné počasí	24
6.1.2	Bílé snění	28
6.1.3	Probouzení s vůní trávy	32
6.1.4	Volání dalek	37
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	41
6.3	Dílčí projekty a programy	42
7	Systém evaluace	44

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Je nám krásně na světě

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola K Dolům v Praze 12

SÍDLO ŠKOLY: U Domu služeb 29, Praha 4 - Modřany, 14300

KONTAKTY:

e-mail: reditel@zskdolum.cz,

web: <http://www.zskdolum.cz>

REDIZO: 600037126

IČO: 60437073

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Vojtěch Vávra

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc.Kateřina Stárková - zástupkyně ŘŠ pro řízení mš

Mateřská škola Dolinka, součást: ZŠ a MŠ K Dolům v Praze 12

Adresa: Palmetová 2159/3, Praha 4 - Komořany, 143 00

Kontakt:

e-mail : msdolinka@zskdolum.cz

web: <http://www.zskdolum.cz/materska-skola/>

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městská část Praha 12

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Generála Šišky 2375/6

143 00 Praha 4 - Modřany

KONTAKTY:

Telefon: +420 244 028 111 (ústředna)

web: <http://www.praha12.cz>

E-mail:

podatelna@praha12.cz (Tato adresa slouží pro elektronická podání.)

informace@praha12.cz (Informační kancelář, vestibul ÚMČ Praha 12)

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 01.09.2024

.....

ředitel školy
Mgr. Vojtěch Vávra

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 112

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 15

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola Dolinka se nachází v přírodním prostředí staré zástavby Komořan v hlavním městě Praze. Je v dobré docházkové vzdálenosti MHD, stojí mimo hlavní silnici a z jedné strany je obklopena lesem.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova mateřské školy je dvoupatrová, částečně podsklepená. V každém patře jsou dvě oddělení, která mají svůj vlastní barevně odlišený vchod. Každé oddělení je koncipováno pro jednu třídu, což je maximálně 28 dětí a zahrnuje šatnu pro odkládání obuvi, dále šatnu pro odkládání oděvů dětí a malou šatnu s toaletou pro pedagogický personál. V chodbičce je umývárna a toalety pro děti. Každé oddělení má k dispozici třídu, v čase jídla využívanou též jako jídelna, hernu a tělocvičnu, která v době odpoledního odpočinku plní funkci ložnice. Prostory v herně jsou členěny do jednotlivých zón podle typu činností a dětských her. Na budovu MŠ navazuje hospodářská budova, kde je školní kuchyně, prádelna, kancelář hospodářky školní kuchyně a kancelář vedení MŠ. Ve všech prostorách školy mají děti možnost uplatnění svých výtvorů k úpravě a výzdobě interiéru školy, na chodbách jsou umístěny nástěnky na prezentaci dětských výrobků.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je v dobré docházkové vzdálenosti od MHD, mimo hlavní silnici.

Informace z historie školy:

Naše mateřská škola byla uvedena do provozu v roce 1980 jako čtyřtřídní s kapacitou 140 dětí se stejným sídlem jako nyní. V roce 1994 byla přemístěna do náhradních prostor bývalé „školičky“ U Klubu z důvodu snížení počtu dětí a potřeby využít prostory mateřské školy pro žáky Základní školy K Dolům. V budově U Klubu sídlila mateřská škola pět let do doby, kdy opětovně došlo k nárůstu počtu předškolních dětí. Městská část v Praze 12 rozhodla o rekonstrukci části prostor v nynějším sídle a mateřská škola byla přestěhována zpět.

K 1. 7. 2005 se mateřská škola stala součástí právního subjektu Základní škola a mateřská škola K Dolům v Praze 12.

Dnešní podoba školy, jak vnější vzhled či vnitřní uspořádání, tak otevírání jednotlivých oddělení probíhalo v jednotlivých fázích. Ve školním roce 2006/2007 byla kompletně zrekonstruována školní kuchyně tak, aby plně odpovídala veškerým požadavkům a platným hygienickým předpisům. V roce 2008/2009 se díky městské části a velkému počtu dětí konala rekonstrukce III. oddělení a kapacita mateřské školy se zvýšila z 56 dětí na 84 dětí. V letech 2009/2010 byla rekonstrukce dokončena, mateřská škola se rozrostla o IV. oddělení. Kapacita se zvýšila o dalších 28 míst a došlo k celkovému zateplení a obnově fasády budovy. Tím dostala škola nynější barevnou podobu. Postupně se revitalizace dočkala i školní zahrada, na kterou přibýly nové herní prvky, a došlo k obnově zeleně.

Podle počtu žáků a sociokulturní situace se mateřská škola stěhovala a měnila se i její kapacita. Přece jen se ale udržela v povědomí všech lidí v Komořanech a s radostí k nám dnes vodí své děti rodiče, kteří tuto školku kdysi sami navštěvovali. K svým třicátým narozeninám v roce 2010 dostala mateřská škola vlastní nové jméno – Mateřská škola Dolinka.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory odpovídající maximální kapacitě dětí. Každé oddělení má takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Nábytek je přizpůsoben antropometrickým požadavkům a odpovídá počtu dětí. Ve zrekonstruovaných horních třídách je nábytek nový, řešený na míru. V dolních třídách nábytek postupně obměňujeme. Do všech tříd byla pořízena nová stohovatelná lehátka, která plně odpovídají hygienickým předpisům i počtu dětí. Veškerý nábytek i vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu. Hygienická zařízení jsou nově zrekonstruována a odpovídají počtu dětí.

Třídy jsou dostatečně vybaveny hračkami, stolními a didaktickými hrami, pomůckami tělocvičným náčiním a dalšími doplňky odpovídajícími počtu a věku dětí. Veškeré vybavení je během roku obměňováno. Vše je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Většina hraček, pomůcek, náčiní a dalších doplňků je umístěna tak, aby na ně děti dobře viděly, byly pro ně snadno dostupné, vyznaly se v jejich uložení a mohly si je samostatně brát. V každé třídě jsou vytvořena učitelkami společně s dětmi pravidla pro využívání hraček a pomůcek, děti jsou motivovány k pěknému zacházení s nimi a jejich úklid. Jednotlivé třídy jsou mj. vybaveny knihovničkami, k dispozici je i jedna velká, společná knihovna s dětskými knihami, kde si je učitelky pravidelně půjčují a dětem pak nabízejí k volnému nahlížení či jim z nich předčítají.

Děti mají možnost uplatnění svých výrobků a výtvarných prací k úpravě a výzdobě všech interiérů MŠ. Výzdoba se pravidelně obměňuje s ohledem na roční období a s nimi souvisejícími tradicemi. Dětské práce a fotografie ze života ve školce vystavujeme i na plotě školky.

Na budovy mateřské školy navazuje prostorná zahrada se dvěma pískovišti, altánem a množstvím herních prvků. Travnatá plocha umožňuje různé pohybové a další aktivity. Zahrada je vybavena venkovním pítkem a je celoročně využívána k pozorování a poznávání života v přírodě. Za budovou školy má každá třída svůj vyvýšený záhon, kde si děti společně pěstují bylinky a květiny.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Pravidelně obměňujeme písek v pískovištích, který splňuje hygienické normy.

Konkrétní záměry:

- obměna staršího již dosluhujícího nábytku v dolních třídách
- postupné doplňování odborné literatury a didaktických pomůcek
- doplnění programů pro interaktivní tabuli a Magicbox
- rozšíření třídních záhonků
- vybudování polytechnické dílničky

3.2 Životospráva

Skladba jídelníčku odpovídá požadavkům na plnohodnotnou a vyváženou stravu. Děti mají denně na jídelníčku porce ovoce nebo zeleniny v podobě příloh, kompotů nebo salátů, syrové nebo tepelně opracované. Pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne, ve třídách jsou dispozici voda a čaj nebo šťáva, děti se mohou kdykoli napít. Vedeme děti k tomu, aby alespoň ochutnaly pro ně neznámé jídlo. Samozřejmě je konzultace s rodiči i úprava jídelníčku ze zdravotních důvodů.

Během dne zajišťujeme dětem pravidelný rytmu a řád, ale dbáme, aby byl dostatečně flexibilní a umožnil reagovat na potřeby dětí a aktuální situaci. V denním programu dbáme na respektování individuálních potřeb pohybu, spánku a odpočinku dětí.

K pobytu venku využíváme jak širokých možností zahrady, tak přilehlého lesa. Jsou zařazovány i procházky po okolí MŠ. V teplých měsících je často realizována část vzdělávacích činností venku a tím i prodloužený venkovní pobyt. Doba pobytu dětí venku závisí na aktuálním stavu počasí a ovzduší.

Děti mají dostatek volného pohybu dle svých individuálních potřeb. Mohou si půjčovat nářadí a náčiní ke cvičebním aktivitám a po dohodě s učitelkou využívat tělocvičnu. Volný pohyb dále upřednostňujeme hlavně při pobytu na zahradě MŠ a také v lese.

Učitelky respektují individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí. Dětem, které mají malou potřebu spánku, je po krátkém odpočinku na lehátku a poslechu pohádky dle možností nabídnuta jiná, klidová činnost (např. prohlížení knížek, omalovánky aj.) s ohledem na spící děti. Stejně tak je respektována a zohledňována větší potřeba spánku u některých dětí, kterým je dopřán dostatečný čas a klid na odpočinek. Děti nejsou ke spánku nuceny. K odpočinku během dne děti využívají koutek v herně.

Veškerý personál mateřské školy vede děti ke zdravému životnímu stylu a poskytuje dětem přirozený vzor.

Konkrétní záměry:

- zlepšování stravovacích návyků dětí
- realizace některých vzdělávacích činností venku
- aktivní zapojení dětí při stolování

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci mateřské školy vytváří klidnou a příjemnou atmosféru, ve které se děti i dospělí cítí spokojeně, jistě a bezpečně. Děti se mohou s důvěrou obracet na všechny zaměstnance se svými dotazy a přáními. Zaměstnanci se k sobě chovají otevřeně.

Rodiče nových dětí mají možnost využít systém adaptace, pobýt s dítětem v MŠ při nástupu do školky a nenásilně je zvykat na nové prostředí. Adaptační režim si učitelky na třídě s rodiči dohodnou individuálně (po hodinách v dopoledních činnostech) tak, aby dítě nebylo stresováno a nebylo neúměrně zatěžováno spěchem.

Učitelky respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jim v jejich uspokojování. Učitelky uplatňují vůči dětem požadavky, které jsou věkově, vývojově i individuálně přiměřené. Pomalejší děti mají vždy dostatek času na dokončení činnosti, učitelky respektují osobní psychomotorické tempo dětí.

Nově přichozí děti se postupně seznamují s prostředím MŠ, se zaměstnanci, činnostmi, hračkami a tím, co jim MŠ nabízí k uspokojování jejich zájmů a potřeb.

Všichni zaměstnanci mateřské školy se chovají k dětem vstřícně, přirozeně, citlivě, snaží se vytvářet pohodu a klid v prostředí celé MŠ. Mezi dětmi nejsou vytvářeny žádné rozdíly, všem je věnována stejná péče a pozornost. Všechny děti v přístupu učitelky i ostatních pracovníků MŠ zažívají pocit přijetí, sounáležitosti a důležitosti pro skupinu. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován, děti mají ve třídě rovnocenné postavení.

Děti se samy podílejí na tvorbě pravidel ve své třídě, učitelka děti motivuje a působí na ně, aby je přijaly za své a uměly je samostatně využívat. Učitelky preferují dialog s dítětem a dodržování společně dohodnutých pravidel před direktivními příkazy. Při řešení nesnází využívají komunitní kruh a otevřeně hovoří se všemi dětmi.

Učitelky projevují dětem podporu a empatii, ochotně dětem naslouchají. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro ně kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Nároky na děti učitelky diferencují podle mentálního ne podle kalendářního věku dítěte. Při hodnocení jsou používány prostředky pozitivní motivace (věcná zpětná vazba, posilování sebevědomí, povzbuzování, ocenění dítěte). Učitelky se vyhýbají negativním slovním komentářům a paušálním pochvalám stejně jako odsudkům.

Učitelky při plánování činnosti počítají s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací obsah (nabídka aktivit) odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitelky dávají dětem příležitost podílet se na rozhodnutí, které se jich samotných týkají.

Pedagogické i nepedagogické pracovnice respektují všechny děti, jejich přání, ponechávají jim možnost samostatného rozhodování, a aby při své práci co nejvíce dětem naslouchaly.

Vztahy mezi zaměstnanci MŠ i dětmi jsou založeny na vzájemné důvěře, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti, solidaritě, vzájemné pomoci a podpoře. Zaměstnanci se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Všechny pracovnice průběžně sledují neformální vztahy mezi dětmi, snaží se tyto vztahy nenásilnou formou ovlivnit prosociálním směrem, a tím předcházet především šikaně a jiným sociálně patologickým jevům.

Konkrétní záměry:

- podporovat u dětí důvěru k učitelce i ostatním zaměstnancům MŠ
- zvládnout přijatá pravidla chování

3.4 Organizace chodu

Režim dne je dostatečně pružný, reaguje na individuální potřeby a možnosti dětí.

Provoz mateřské školy je od 6:30 do 17:00 hodin.

- 6:30 - 8:15 hodin - scházení dětí, volné hry a činnosti dětí dle jejich vlastního zájmu a výběru, námětové hry
- 8:15 - 10:00 hodin - společné přivítání, komunitní kruh, pohybové aktivity, svačina, vzdělávací činnosti - spontánní, řízené, skupinové, individuální, frontální činnosti
- 10:00 - 11:45 hodin - příprava na pobyt venku, pobyt venku, příprava na oběd, hygiena
- 11:45 - 12:30 hodin - oběd, rozcházení dětí po obědě
- 12:30 - 14:00 hodin - odpolední odpočinek, relaxace, poslech pohádky, klidové činnosti dle individuálních potřeb dětí
- 14:00 - 17:00 hodin - hygiena, svačina, spontánní a řízené činnosti a hry dětí ve třídách nebo na školní zahradě, rozcházení dětí

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou součástí každodenního programu. Učitelky jdou dětem příkladem a vysvětlují jim důležitost pohybu pro naše zdraví. Vedou děti ke správnému provedení cviku.

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Odpovídají za to, že program pedagogických činností je cílevědomý a plánovaný. Během celého dne učitelky děti sledují při spontánních aktivitách i řízené činnosti a své poznatky využívají j k dalšímu plánování.

Učitelky svým jednáním ubezpečují děti, že MŠ je pro ně bezpečným místem, kde mohou být společně s ostatními, ale mají i možnost soukromí.

Nově přichozí děti se postupně seznamují s prostředím MŠ, se zaměstnanci, činnostmi, hračkami a tím, co jim MŠ nabízí k uspokojování jejich zájmů a potřeb. Adaptační režim je individuálně přizpůsoben každému dítěti. Zákonný zástupce může s dítětem pobýt ve třídě.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený včetně aktivit organizovaných nad rámec běžného programu. Učitelky pružně reagují na situaci ve třídě a neprosazují připravené řízené činnosti na úkor spontánních.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Učitelky se snaží o vytvoření co nejpodněnějšího prostředí pro vlastní aktivitu a experimentování dětí. Do práce se snaží zařazovat co nejvíce prožitků k získávání vlastních zkušeností a vědomostí.

Učitelky vytvářejí podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Činnosti jsou organizovány pro různě velké skupiny dětí, snahou je ale také vytvářet příležitosti k setkávání všech dětí (frontální činnosti, komunitní kruh), podle potřeb dětí a aktuální situace.

Je dbáno na osobní soukromí dětí, zvláště při osobní hygieně. Děti mají v případě potřeby možnost neúčastnit se společné činnosti a uchýlit se do klidného koutku a kdykoli se zas zpět zapojit a pokračovat v činnostech s ostatními.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Všechny činnosti jsou organizovány s ohledem na potřeby dětí a dle aktuální situace.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Učitelky znají a využívají didaktické a metodické pomůcky a hry ve třídách. Využívá literaturu dětské a učitelské knihovny.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, ke spojování tříd dochází v nezbytně nutných případech vyplývajících z personálního zajištění či technických důvodů a dalších aktuálně vzniklých situacích.

Konkrétní záměr:

- zaměřit se na individuální činnosti
- větší nabídka činností podporujících vlastní aktivitu a experimentování dětí
- zkvalitnit vzdělávací nabídku využíváním zahrady jako učebního prostoru s možností realizování široké nabídky metod a forem vzdělávacích činností

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních a organizačním řádu školy.

Je vytvořen funkční informační systém uvnitř MŠ i navenek formou webových stránek, SMS a e-mailů. Informace v rámci MŠ jsou předávány na poradách, osobně či elektronicky.

Vedení MŠ vytváří příjemné prostředí založené a vzájemné důvěře, toleranci a respektu k názoru zaměstnanců. Zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ. Podporuje spolupráci učitelů při tvorbě školního vzdělávacího programu.

Vedení MŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci i rodiče dětí - schůzky s rodiči společně či individuální, společné akce.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Vedení MŠ vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy, případně s rodiči. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují celý chod MŠ. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou, jejíž je součástí, s organizacemi v místě mateřské školy jako např. knihovna, HZS, Městská policie, ekocentra a PPP.

Konkrétní záměry:

- pravidelnější setkávání pedagogů MŠ

- zlepšit komunikaci a spolupráci mezi třídami

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky splňují odbornou kvalifikaci.

Učitelky vykonávají svou práci na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, v souladu s vnitřními předpisy, dokumenty a plány.

Učitelky se dále vzdělávají průběžně samostudiem metodik a závazných dokumentů, účastní se podle svého výběru nebo na doporučení vedení školy vzdělávacích akreditovaných seminářů z nabídky MŠMT a jiných institucí. K samostudiu jsou učitelkám k dispozici metodiky a materiály, které škola zajišťuje. Učitelky mají možnost využívat vzájemné hospitace a tím získat informace o práci v jednotlivých třídách.

Vedení MŠ podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech zaměstnanců, vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byl zajištěn chod mateřské školy a aby byla zajištěna v maximální míře bezpečnost dětí a optimální péče o děti.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě je každý den zajištěno v rozsahu minimálně 2,5 hodiny.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (PPP, SPC aj.)

Konkrétní záměr:

- zlepšit komunikaci mezi zaměstnanci
- pracovat na odborném růstu pedagogů MŠ

3.7 Spoluúčast rodičů

Vztahy mezi učitelkami, ostatními zaměstnanci MŠ a rodiči fungují na přátelské bázi. Vzájemná komunikace probíhá s důvěrou, otevřeností a porozuměním, tolerancí a vzájemným respektem. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelky sledují a respektují konkrétní potřeby jednotlivých dětí i jejich rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění a událostech v MŠ prostřednictvím nastaveného informačního systému (nástěnky, webové stránky aj.). Mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Jsou pravidelně zváni k účasti na různých programech a akcích (např. tematické tvořivé dílničky, besídka a adventní posezení, Zahradní slavnost aj.). Mají možnost sledovat výrobky a výtvarné práce svých dětí na nástěnkách a na výstavkách v budově MŠ, které se stávají nedílnou součástí výzdoby interiéru i exteriéru budovy MŠ. V případě zájmu se mohou spolupodílet na plánování programu MŠ, na řešení vzniklých problémů apod. Aktivita rodičů je vítána a prakticky využívána.

Učitelky pravidelně informují rodiče o pokrocích jejich dítěte. V zájmu co nejlepšího prospívání a rozvoje dítěte se snaží konzultovat s rodiči přístup k dítěti a jeho výchově a vzdělávání, jeho pokroky apod.

Učitelky a ostatní zaměstnanci chrání soukromí rodin dětí a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Všichni jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

- zákonní zástupci se obrací na učitelky s dotazy a podněty
- prostřednictvím nástěnek nabízíme nabídky center volnočasových aktivit pro zákonné zástupce s dětmi
- zveřejňujeme adresy poradenských center, semináře a kurzy s rodičovskou tematikou
- nabízíme možnost zapůjčení odborné literatury
- pořádáme společné akce pro děti a rodiče (prarodiče apod.)

Konkrétní záměry:

- zapojovat rodiče více do dění v MŠ a otázek týkajících se ŠVP

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte s některými SVP - není zajištěn bezbariérový přístup. Je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických možností a lidských zdrojů.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Pomůcky jsou doplňovány dle potřeby.

Je uplatňován princip diferenciací a individualizace vzdělávání nejen při plánování, ale i organizaci činností včetně obsahu, forem a metod vzdělávání. Jsou realizována stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí. Důraz je kladen na osvojování dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte se zaměřením na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Učitelky při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, dalšími odborníky v oboru, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Ve třídách je dle stanoveného stupně podpůrného opatření v souladu s právními předpisy snížený počet dětí.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření dle doporučení PPP nebo SPC působí ve třídě asistent pedagoga.

Máme vhodně nastavený komunikační systém založený na spolupráci všech zainteresovaných složek.

Konkrétní záměry:

- užší spolupráce s rodinou
- DVPP

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je připravena zajistit optimální prostředí a materiální podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Máme dostatek pomůcek pro rozvoj hudebního, dramatického a výtvarného nadání. V případě potřeby pomůcky dále rozšiřujeme.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Pro rozvoj kognitivních schopností využíváme vhodné didaktické pomůcky a hry, encyklopedie, stavebnice a programy na interaktivní tabuli.

Při vzdělávání dětí nadaných jsme schopni zajistit individuální přístup v době překrývání učitelek.

Učitelky si prohlubují své znalosti a dovednosti sebevzděláváním, poznatky pak uplatňují v praxi při vzdělávání.

Spolupracujeme s rodiči a doporučujeme ŠPZ nebo další vzdělávací či zájmové instituce.

Konkrétní záměry:

- kvalitní nabídka činností rozvíjející případné nadání dětí
- užší spolupráce s rodiči a odborníky

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole dosud nemáme přijaté dvouleté děti, proto nemáme vytvořeny podmínky pro jejich vzdělávání - personální (chůvy), materiální, hygienické ani prostorové.

Konkrétní záměry:

- v případě přijetí dvouletého dítěte zajistit veškeré podmínky pro vzdělávání dětí od dvou let
- v budoucnu zřídit samostatnou třídu

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola Dolinka má čtyři oddělení.

Třídy Berušky a Sluníčka jsou pro mladší děti (do cca 4,5 roku věku), jsou specifické hlavně prvním kontaktem dětí s vrstevníky, prostředím mateřské školy a novou autoritou. Rodiče mohou využít adaptační režim na zmírnění adaptačních obtíží dítěte a pobývat s ním v mateřské škole v začátku docházky. Starší děti, které již MŠ navštěvovaly, se zde učí složitějším pracovním činnostem, dále se rozvíjí kooperativní prožitkové učení.

Třídy Hastrmánci a Delfíni jsou třídy pro starší děti, děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné (předškoláky) a děti s odkladem školní docházky. Děti se zde připravují na vstup do základní školy. Zvláštní vzdělávací nabídku mají děti s odkladem školní docházky, kde probíhá jejich rozvoj podle doporučení školského poradenského zařízení. Tyto třídy spolupracují s prvním stupněm základní školy. Děti formou vzájemných návštěv seznamujeme s prostředím školy a vkládáním prvků z programu prvních tříd jim i ulehčujeme přechod na základní školu.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou do tříd zařazovány podle věku, snažíme se také zohledňovat sourozenecké a kamarádké vazby dětí a přání rodičů na umístění dítěte do konkrétní třídy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení učitelek je ve všech třídách využito převážně na pobyt venku, oběd a přípravě na odpolední odpočinek, částečně na dopolední řízené činnosti. Učitelky plánují své činnosti s přihlédnutím k této časové dotaci.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis do mateřské školy na další školní rok probíhá v době 2.-16.května (Školský zákon). Konkrétní termín stanoví ředitel školy po poradě se zřizovatelem. O termínu a podrobnostech je veřejnost včas informována na webu školy i zřizovatele a na vývěsce mateřské školy. Kritéria

přijetí zveřejňuje ředitel školy nejméně 1 měsíc před zápisem do mateřské školy na webu školy a vývěsce MŠ.

Kritéria pro přijetí dítěte do MŠ:

- děti s trvalým bydlištěm, v případě cizinců s místem pobytu, ve spádové oblasti MČ Praha 12 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, pro které je dle § 34a školského zákona předškolní vzdělávání povinné (tj. děti, které dosáhnou věku 5 let do 31.8. a děti s odkladem povinné školní docházky (předškoláci).
- děti s trvalým bydlištěm, v případě cizinců s místem pobytu, ve spádové oblasti MČ Praha 12, které do 31.8. dosáhnou věku 4 let.
- děti s trvalým bydlištěm, v případě cizinců s místem pobytu, ve spádové oblasti MČ Praha 12, které do 31.8. dosáhnou věku 3 let
- ostatní děti s trvalým bydlištěm, v případě cizinců s místem pobytu, ve spádové oblasti MČ Praha 12

Při rozhodování o přijetí bude postupováno dle data narození, tj. od nejstaršího po nejmladší, a to do naplnění kapacity mateřské školy.

V případě více uchazečů se shodným datem narození, než je možno přijmout, bude o přijetí rozhodnuto formou losu.

Ředitel školy může přijmout dítě i v průběhu roku, pokud není naplněna kapacita MŠ.

O přijetí dítěte do MŠ rozhoduje ředitel školy.

.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání probíhá na základě oznámení zákonných zástupců dítěte. Mateřská škola pak doporučí oblasti, v nichž se má dítě vzdělávat. Dítě je vedeno ve školní matrice a je zařazeno do evidence.

1x ročně přichází dítě na ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech do MŠ. Termín ověření je stanoven v rozmezí měsíců listopad až prosinec téhož školního roku. Konkrétní termín a náhradní termín bude zákonnému zástupci dítěte včas oznámen. Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření, pokud tak neučiní ani v náhradním termínu, ukončí mateřská škola individuální vzdělávání a dítě nastupuje k povinnému předškolnímu vzdělávání do MŠ. Po tomto ukončení nelze opětovně dítě individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vycházíme z podmínek a možností naší mateřské školy, z jejího umístění a využití daného prostředí.

Mateřská škola Dolinka se nachází v přírodním prostředí staré zástavby Komořan v hlavním městě Praze. Je v dobré docházkové vzdálenosti MHD, stojí mimo hlavní silnici a z jedné strany je obklopena lesy.

Vycházíme z výchovy dítěte v rodině, dbáme na nenásilný přechod do školky a tím se mu snažíme usnadňovat první krůčky bez rodičů.

Respektujeme individuální potřeby každého dítěte, dáváme mu dostatek podpory a péče, kterou potřebuje. Rozvíjíme celou osobnost dítěte, dáváme mu základ pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, učíme dítě být samo sebou a zároveň ho směřujeme k zájmu o přírodu. Chceme v něm vzbudit touhu poznávat ji a aktivně ochraňovat. Naučit ho chápat svět, myslet na své zdraví, žít v souladu s přírodou, svobodně a samostatně jednat.

Cílem je ukázat dětem svět jako místo, kde se mohou radovat a objevovat mnoho krásného.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Rozvoj dítěte – s důrazem na zdravý tělesný i duševní rozvoj, pohodu, spokojenost, naplnění základních potřeb, především bezpečí a jistoty.

Rozvoj schopnosti učení – podpora vlastního zájmu a zvědavosti dítěte, kladná motivace k dalšímu poznávání, rozvíjení řečových schopností, důraz na přirozenou chuť k učení, porozumění a schopnost dítěte chápat věci kolem, jejich změnu či pohyb, a pozitivně na ně reagovat, vyrovnávat se s nimi, přizpůsobovat se.

Osvojení si základních hodnot, jež tvoří naši společnost – především důraz na individualitu a svobodu, rovnost všech lidí, pomoc trpícím a ohroženým, péče a zájem o druhé, tolerance a ohled na jiné, předávání kulturní tradice a dědictví, základy efektivní komunikace, spolupráce, spolupodílení se na rozhodování a odpovědnosti za ně.

Rozvoj osobní samostatnosti a schopnosti se tak projevit a působit na své okolí – poznání sebe sama, vlastních zájmů, schopnosti svobodně ovlivňovat různé situace, rozvoj sebevědomí a zdravé sebedůvěry, tvůrčí spolupráce v kolektivu i rodině, vést k zodpovědnosti za své činy.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Pro rozvoj klíčových kompetencí jsou v mateřské škole uplatňovány odpovídající formy a metody práce. Hlavní a nejdůležitější prostor má hra a spontánní aktivity dětí. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, s vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovního poučování. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

- spontánní a řízené aktivity
- didakticky zacílené činnosti (skupinové či individuální)

Metody vzdělávání:

- Kooperativní učení
- prožitkové učení
- spontánní učení
- situační učení

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte vytvoří učitelka PLPP dítěte.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitelka ve spolupráci s ostatními průběžně hodnotí
- V případě potřeby je PLPP průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP učitelka vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

- Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí učitelka zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

- Na základě doporučení ŠPZ a informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte vytvoří IVP učitelky, které s dítětem pracují
- IVP vytváří učitelky ve spolupráci s dalšími pedagogy, zákonnými zástupci a speciálním pedagogem školy.
- IVP je vytvořen zpravidla na školní rok a vychází ze specifických vzdělávacích potřeb dítěte. Upravuje obsah, formy a podmínky jeho vzdělávání.
- S IVP jsou seznámeni všichni pedagogové mateřské školy a zákonný zástupce dítěte.
- Učitelky ve spolupráci s vedením školy průběžně vyhodnocují poskytování podpůrných opatření, nejméně však 1x ročně
- Vyhodnocení IVP je konzultováno se všemi zainteresovanými stranami a slouží k nastavení další podpory

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Do vzdělávání dětí s SVP jsou zapojena poradenská zařízení - PPP pro Prahu 4 a 12, různá SPC a speciální pedagog školy.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnou osobou je zástupkyně ŘŠ pro řízení MŠ Bc.Kateřina Stárková ve spolupráci s třídními učitelkami a speciálním pedagogem ZŠ a MŠ K Dolům.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- řečová výchova
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- nácvik sociální komunikace

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Jelikož nemáme v mateřské škole vytvořeny optimální podmínky pro vzdělávání dětí od dvou let, vzdělávání těchto dětí nerealizujeme.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Vedení mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání.
- Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby, v celkovém rozsahu 1 hodiny) v průběhu týdne.
- Pokud jsou v mateřské škole 1-3 děti s OMJ v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích aktivit.
- Vedení mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou děti s OMJ v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Pestrobarevné počasí

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné počasí
Charakteristika integrovaného bloku	Pestrobarevné počasí je prvním z tematických bloků, který začíná nástupem dětí do mateřské školy. Je ve znamení změn v životě dítěte i v změn v přírodě. Děti se seznamují s novým "barevným" světem školky, novými kamarády a prostředím, vytváří se nové kolektivy. Vše kolem nás se mění, léto pomalu končí a "barvy" v přírodě maluje podzim. I naše nálady mají své "barvy", nic není stejné, vše se neustále mění. Změny kolem nás jsou přirozené, není třeba se jich bát a je třeba s nimi počítat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> ● Školka nás volá ● Mám kamarády ● Moje školka a její okolí ● Moje rodina ● Příroda se mění ● Podzim na zahradě a na poli ● Jak chutná podzim ● Odletěli ptáci, přiletěli draci ● Podzimní plísňkanice ● Když padá listí ● Svatý Martin přijíždí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj a užívání všech smyslů	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání relativní citové samostatnosti	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

6.1.2 Bílé snění

Název integrovaného bloku	Bílé snění
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Bílé snění je druhým z tematických bloků, začíná adventem, který je časem radosti, očekávání a tajemství. Seznamujeme se různými zvyky a tradicemi křesťanského pojetí vánočních svátků. Prožíváme zimu jako nádhernou dobu, která se hodí pro sportování, dovádění a radování se, ale i pro zkoumání vlastností sněhu a ledu. Učíme se projevovat empatii k druhým lidem a zvířátkům. K zimním měsícům neodmyslitelně patří pohádky. Prožijeme společně pohádkový čas, který ukončíme společným karnevalovým rejmem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> ● Mikuláš přinesl adventní čas ● Vánoční zvyky a tradice ● Tři králové ● Jede zima, jede... ● Zimní hry a sporty ● Hry sněhuláků ● Zvířátka v zimě ● Moje tělo ● Masopust ● Vyprávěnky u kamen ● Jedeme do pohádky ● Veselý karneval

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat očima zleva doprava sledovat a vyprávět příběh, pohádku správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	uvědomění si vlastního těla osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zachovávat správné držení těla

6.1.3 Probouzení s vůní trávy

Název integrovaného bloku	Probouzení s vůní trávy
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Probouzení s vůní trávy je třetím tematickým blokem a symbolizuje loučení se zimou a vítání nových začátků. Jaro se probouzí přes hnědou hlínu do zelené trávy a barevného květu. Svlékneme zimní bundy a objevíme sílu slunce, poznáváme krásu místa, kde žijeme a prožíváme příjemný čas strávený s kamarády.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> ● Jaro ťuká na vrátka aneb z pohádky do zahrádky ● Táta včera na venku, našel první sněženku ● Sluníčko se pousmálo na první kytičky ● Skřivánek se vrací ● Probouzení studánek ● Zvířátka a jejich mláďata ● Domeček pro pejska a kočičku ● Kočka leze dírou...

Název integrovaného bloku	Probouzení s vůní trávy
	<ul style="list-style-type: none"> ● Jarní práce ● Hody, hody, doprovody... ● Co nám značka vyprávěla ● Kouzelný semafor ● Jede, jede mašinka...

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat slovní vtip a humor poznat některá písmena a číslice, popř. slova vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	všímá si změn a dění v nejbližším okolí uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.4 Volání dále

Název integrovaného bloku	Volání dále
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Volání dále je posledním tematickým blokem a provází nás závěrečným úsekem Školního roku. Příroda a teplé počasí nás vytahuje do zahrad a na letní procházky. Prázdniny, které jsou za dveřmi, voní cestováním, jinými kraji a kulturou. Vše, co jsme se naučili, dokážeme používat a víme, co znamená přátelství. Loučíme se s předškoláčky i se Školním rokem. Velkou slavností zakončíme nejen tento integrovaný blok, ale celý Školní rok.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> ● Co nám kvete na zahrádce ● Maminka má svátek ● Kdo co dělá... ● Hádej, čím jsem ● Čím cestujeme ● Jedeme na výlet ● Hurá, máme svátek! ● Cestujeme napříč světadíly

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj kooperativních dovedností	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat zorganizovat hru
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma poznat napsané své jméno utvořit jednoduchý rým
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je společný pro celou mateřskou školu a je východiskem a oporou pro práci učitelek v jednotlivých třídách. Na jeho základě a v souladu s ním učitelky v rámci vzájemné spolupráce připravují třídní vzdělávací program tak, aby svým obsahem odpovídal věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí. Jednotlivé integrované bloky jsou pro ně oporou a ponechávají dostatek prostoru pro jejich kreativitu a tvůrčí schopnosti. Učitelky si je připravují průběžně a operativně je dotváří a upravují.

6.3 Dílčí projekty a programy

Tradice a slavnosti

Doplňující programovou nabídku nadstandardních aktivit realizuje mateřská škola tak, aby zapadala do celkového pojetí bloků, byla jeho doplněním nebo praktickou dovedností (exkurze, vycházky tematicky zaměřené, výlety, divadelní a filmová představení – pokud to nabídka dovoluje, volíme pohádku či příběh k aktuálnímu tématu...).

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství mimořádných aktivit, které mateřská škola organizuje v průběhu celého školního roku, která napomáhají prohlubovat vrstevnické vztahy, kamarádství. Děti tak vnímají svoji individualitu, sounáležitost se skupinou a mateřskou školou.

Ostatní aktivity:

- divadla, kina, apod. (zveme divadelní soubory do MŠ, účastníme se akcí pořádaných jinými subjekty)
- exkurze – návštěvy pracovního prostředí blízké dětem (knihovna, hasiči, policie)
- vycházky a výlety do okolí – poznávání přírodních krás
- oslavy – Halloween, Mikulášská nadílka, vánoční besídky, masopustní karneval, vynášení Moreny, velikonoční zvyky a tradice, oslavy svátku maminek, MDD
- třídní oslavy narozenin a svátků
- tematické dílničky pro rodiče s dětmi
- třídní výlety pěší i s dopravou
- návštěva 1. třídy ZŠ – předškoláci
- Zahradní slavnost -loučení se školáky a školním rokem

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Soulad ŠVP a RVP PV; Naplňování cílů ŠVP; Hodnocení podmínek vzdělávání: věcné, materiální, psychosociální, personální	Evaluace ŠVP (podpora systému Inspis), rozhovory a dotazníky pro pedagogy	průběžné sledování, vyhodnocení dokumentů MŠ 1x ročně	Ředitel, zástupkyně ŘŠ pro vedení MŠ, učitelky
Pedagogické vedení školy	Aktivní přístup vedení MŠ; Řízení pedagogického procesu; Podpora profesního rozvoje učitelek; Zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání; Vytváření podnětného klimatu školy	Realizace evaluačního systému, plán profesního rozvoje učitelek, sebereflexe, rozhovory a dotazník pro zaměstnance	Průběžné sledování, SWOT analýza, vyhodnocení 1x ročně	Ředitel, zástupkyně ŘŠ pro vedení MŠ
Kvalita pedagogického sboru	Kvalifikovanost učitelek; Úroveň pedagogické práce; Další vzdělávání; Autoevaluace učitelek	Hospitace, vzájemné hospitace, poskytování zpětné vazby, sebehodnocení učitelek, plán DVPP	průběžně	Ředitel, zástupkyně ŘŠ pro vedení MŠ, učitelky
Vzdělávání	Plnění cílů ŠVP; Soulad TVP s ŠVP; Zastoupení různých metod a forem práce; Zohledňování individuálních potřeb dětí; Vytváření pozitivních vztahů, posilování zdravého sebevědomí a sebepojetí dětí	Pozorování, hospitace, evaluace TVP	průběžně, evaluace TVP po skončení IB	učitelky
Vzdělávací výsledky	Systematické sledování pokroků dětí ve všech vzdělávacích oblastech; Efektivita navrhovaných opatření	Pozorování, pedagogická diagnostika	Průběžné sledování, záznam diagnostiky 2x ročně (v případě potřeby častěji)	učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Identifikace individuálních potřeb dětí při vzdělávání	Průběžné sledování, tvorba PLPP nebo IVP, spolupráce s rodiči a odborníky	průběžně	učitelky, zástupkyně ŘŠ pro MŠ